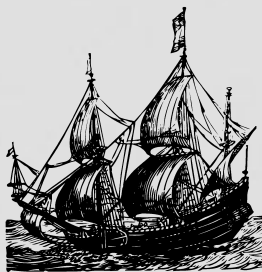

RARE
NINETEENTH CENTURY
BROCHURES
ON
THE DUTCH EAST INDIES
PRESENT-DAY INDONESIA

ACEH - ARMY - CIVIL SERVANTS - COFFEE
CULTIVATION SYSTEM - EDUCATION
FINANCE - GOVERNMENT - JAVA
LOMBOK - MISSION - OPIUM
RAILWAYS - SUGAR - TOBACCO
TRADE - ETC

Gert Jan Bestebreurtje
CATALOGUE 128

GERT JAN BESTEBREURTJE

Rare Books

Langendijk 8, 4132 AK Vianen

P.O. Box 113, 4130 EC Vianen

The Netherlands

Telephone +31- (0)347- 322548

Telefax +31- (0)347- 322346

Email: info@gertjanbestebreurtje.com

Visit our Webpage at

<http://www.gertjanbestebreurtje.com>

Bank ABN-AMRO Bank Utrecht

No. 55.50.46.435

Postbank (giro) No. 4319068

We accept VISA and MasterCard

VAT No. NL814096542B01

CATALOGUE 128

Rare nineteenth century brochures on the Dutch East Indies / Indonesia

Delivery according to the trade conditions of the Antiquarian Bookseller's Association of the Netherlands, Amsterdam depôtno. 212/1982, in which among other things is determined that the property right of the supplied goods remains with us up to full payment.

Prices are quoted in euro (€) to which postage and insurance will be added.

For clients within the European Community VAT (currently 6% on books) will be added to the prices. A VAT registered customer in another EC country will be zero-rated if the customers' VAT number is known to us.

We always enjoy meeting our customers personally in Vianen (only 15 km from Utrecht or 45 km from Amsterdam) from Monday through Friday, on Saturday visitors are welcome by appointment. We recommend though, that you call in advance, to be certain we will be there for your arrival.

This collection of nineteenth century brochures on the Dutch East Indies, now the Republic of Indonesia, was compiled in the first half of the 20th century by a Dutch collector, with some later additions. Such a quantity of this kind of material is hardly to find nowadays. These pamphlets were issued in very limited editions or privately printed. Several are printed in the Dutch East Indies. The authors are statesmen, entrepreneurs, journalists or concerned people living in the Netherlands or in the East. The wide variety of subjects provide a good impression of colonial life and thinking in the Netherlands and the Dutch East Indies in the nineteenth century: Cultivation System (Cultuurstelsel), compulsory labor (Heerendiensten), budgetary surplus (Batig Slot), administration, navy and army (KNIL), the missionary society, church and Islam, railways, the Aceh war, opium, sugar, tobacco, rice, tin, coal, etc. These rare pamphlets cover people, places, and organizations, as well as economics, culture, and political thought from Indonesia's nineteenth century history. Most of the pamphlets have the original printed wrappers, some have modern wrappers. They are all in good condition.

Illustration on cover no. 71: Hasselman. Zalt-Bommel, 1860

1 **EENIGE AANTEKENINGEN BETREFFENDE LOMBOK.** 's Gravenhage, Martinus Nijhoff, 1894.
Original printed wrappers. With 3 folding maps. 22 pp. € 170,00

First printed in Batavia the same year. - Published in view of new expeditions on the island of Lombok, with extensive information on the roads. - Copy from the library of Dutch parliament.
Cat. KITLV p.37; Lekkerkerker A 19.

2 **DE AANVRAGEN OM CONCESSIE BANCK C.S EN POOLMAN C.S. ONDERLING VERGELEKEN.** Amsterdam, Wed. J.C. van Kesteren & Zoon, 1863.
Original printed wrappers. 41 pp. € 65,00

Comparison of two requests for a railway concession on Java. - *Cat. KITLV p.157.*

3 **ABLAING VAN GIESSENBURG, W(illem) F(rederik) G(eorge).** Is het ontwerp der cultuurwet op wettige, billijke en gelijksoortige grondslagen daargesteld? Utrecht, J. de Kruyff, 1866.
Original printed wrappers. 30 pp. € 55,00

Privately printed. - Pamphlet, on a long running polemic, on forced cultivation in the Dutch East Indies.
Cat. KITLV p.195.

4 **ALPHEN, H(ieronymus) van.** Java en het kultuurstelsel. 's Gravenhage, W.P. van Stockum, 1869-70.
2 volumes in 1. Modern cloth. 57; 72 pp. € 225,00

The Cultivation System, a system of agricultural deliveries, was introduced in 1830. The system began to be dismantled in ca. 1850, under the new more democratic constitution of 1848. The Agrarian Law of 1870, which formally abolished forced cultivation, is generally regarded as the end of the system.
Cat. KITLV p.197.

5 **AMORIE VAN DER HOEVEN, Hermannus Agatho des.** Het streven der Indisch-radicalen. Een woord aan Nederlandsche Christenen. Amsterdam, C.L. van Langenhuisen, 1869.
Original printed wrappers (spine with tape). 27 pp. € 65,00

Van der Hoeven (1829-1897) advocaat en procureur in Ned. Indië, later lid der Tweede Kamer. In Indië was hij jaren lang redacteur eerst van het *Bataviaasch* later van het *Nieuwe Bataviaasch Handelsblad* (*NNBW IV, p.758*). On the Cultivation or Culture System in the Dutch East Indies about which liberals and conservatives fought each other in parliament as well as in pamphlets.

- Copy from the library of Dutch parliament.

Cat. KITLV p.87.

6 **ANEMAET, A.J.** Genade ! (onze koloniën en de kiesbevoegdheid). 's Gravenhage, Gebr. J. & H. van Langenhuysen, 1894.

Original printed wrappers. 68 pp.

€ 95,00

Privately printed. - On Dutch colonial government and suffrage.

Cat. KITLV p.718.

7 **ANGELBEEK, J(acobus) J(ohannes) van.** Open dienstbrief van den Raadsheer in het Hoog Gerechtshof van Ned. Indië .. aan den Minister van Justitie, over misdrijven, die voortdurend onder bescherming van den Prokureur Generaal bij den Hoogen Raad der Nederlanden, gepleegd worden. Amsterdam, F.W. Egeling, (1885).

Original printed wrappers. 35 pp.

€ 225,00

Letter dealing with the suspension of a member of the Court of Justice of the Dutch East Indies, Mr. Angelbeek. He refused to execute a death-warrant and was sent for the ostensible reason of sick-leave to Holland.

Not in Cat. KITLV.

8 **ANGELBEEK, J(acobus) J(ohannes) van.** Klagt ingebracht, tegen H.H. excellentiën den Minister van Koloniën E. de Waal en den Gouverneur Generaal Mr. P. Mijer. Leiden, Schreuder & van Baak, (1870).

Wrappers. 85 pp.

€ 225,00

Complaint against the Minister of Colonies Engelbertus de Waal (1821-1905) and the Governor General Pieter Mijer (1812-1881) dealing with the suspension of a member of the court of justice of the Dutch East Indies, Mr. Angelbeek. He refused to execute a death-warrant and was sent for the ostensible reason of sick-leave to Holland.

Cat. KITLV p.241.

9 **ANGELBEEK, J(acobus) J(ohannes) van.** Pleidooi, gehouden ter openbare terechtzitting van den Hoogen Raad der Nederlanden, den 8sten Mei 1873. Voorafgegaan door een woord van dankbetuiging aan den Minister van Koloniën (D. Fransen van de Putte). Leiden, T. Hooiberg en Zoon, 1873.

Original printed wrappers. (8),39 pp.

€ 225,00

Address dealing with the suspension of a member of the court of justice of the Dutch East Indies, Mr. Angelbeek. He refused to execute a death-warrant and was sent for the ostensible reason of sick-leave to Holland. - Copy from the library of Dutch parliament.

Cat. KITLV, 1e suppl., p.98.

10 **ARRIËNS, W(illem) A(rnold)**. De wenschelijkheid eener inkrimping der zee-macht in Oost-Indië nader beschouwd in verband met den politieken toestand aldaar en met den toestand der gouvernements-marine. Rotterdam, Ducroissi Goetzee, 1886. Modern wrappers. 84,(12) pp. € 55,00

Speculations on the desirability of retrenchment of the navy in the Dutch East Indies in connection with the Aceh war.

Cat. KITLV p.141; Not in Cat. NHSM.

11 (**BAAK, E.M.C.**). Iets over marine en Oost-Indie. Amsterdam, Wed. G. Hulst van Keulen, 1862. Modern wrappers. 24 pp. € 55,00

‘Something about the navy and the Dutch East Indies’.

Cat. KITLV p.137; not in Cat. NHSM. and Bom, ‘Van Keulen’.

12 **BAKE, R(udolph) W(illem) J(ohan) C(ornelis)**. Eene geruststellende stem van de kust van Java. Utrecht, B. Dekema, 1853. Original printed wrappers. 80 pp. € 95,00

Reaction, by a lawyer from Surabaya, on the anonymous published pamphlet: *Eene waarschuwendende stem uit de binnenlanden van Java. 1852.*

Cat. KITLV p.73; NNBW VIII, p.41.

13 **BAKE, R(udolph) W(illem) J(ohan) C(ornelis)**. Een woord over de nieuwe regeling van het bestuur van Neêrlandsch Indië. Utrecht, B. Dekema, 1850. Original printed wrappers. 55 pp. € 95,00

Comment on the new provisions for colonial government of the Dutch East Indies by an ‘advocaat te Sourabaya’.

Cat. KITLV p.72.

14 **BAKE, R(udolph) W(illem) J(ohan) C(ornelis)**. Verhandeling over de vraag: welk aandeel heeft het volk van Engeland en bij ons in Nederland in het beheer der koloniën gehad; en is voor ons een Raad van Koloniën noodzakelijk geworden? Voorgedragen in het Genootschap *Felix Meritis*, te Amsterdam. ‘s Gravenhage, H.C. Susan, C.HZoon, 1859. Original printed wrappers. 34 pp. € 55,00

Lecture on the question: Which part played the people of England and Holland in the government of the colonies and is a council for the colonies necessary?

Cat. KITLV p.85.

15 **BANCK, J(ohn) E(ric)**. Onze aanvraag om concessie nader toegelicht en met cijfers gestaafd: door Banck c.s. Amsterdam, Wed. J.C. van Kesteren & Zoon, 1863.
Original printed wrappers. 64 pp. € 65,00

Request for a railway concession on Java explained more fully.
Cat. KITLV p.157; NNBW VI, p.69.

16 **BANCK, J(ohn) E(ric)**. Artikel 56 van het regerings-reglement, beschouwd en toegelicht. 's Gravenhage, H.C. Susan, C.Hzoon, 1861.
Original printed wrappers. 31 pp. € 45,00

On the cultivation system in the Dutch East Indies. - *Cat. KITLV p.75.*

17 **BANCK, J(ohn) E(ric)**. De koloniale staatkunde van het kabinet ontvouwd en beoordeeld. Amsterdam, de erven H. van Munster & Zoon, 1861.
Original printed wrappers. 75 pp. € 65,00

Colonial government unfolded and critized.
Cat. KITLV p. 192.

18 **BEEST HOLLE, G. van**. Verslag van een gehouden plaatselijk onderzoek omtrent de kultuur en bereiding van indogo door partikulieren in de residentie Djokjokarta, door den controleur der eerste klasse bij de landelijke inkomsten en cultures. ('s Gravenhage, 1860).
Wrappers. With 2 plates. 20 pp. € 65,00

First published in *B.K.I.* - Report about an investigation into private indigo plantations in the residency of Yogyakarta.

19 **BEKKING, H.C.** Nederlandsch Indië en het ministerie Thorbecke. Open brief aan A.F. Jongstra, oud lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal. 's Gravenhage, Martinus Nijhoff, 1864.
Original printed wrappers. 59 pp. € 65,00

On January 1862 Jan Rudolf Thorbecke (1798-1872, a leading liberal politician, again became prime minister. His second cabinet fell in February 1866 and Thorbecke resigned after a conflict regarding criminal law in the Dutch East Indies.
Cat. KITLV p.86.

20 **BEKKING, H.C.** Eenige proeven tot wederlegging van de brochure, onder den titel: De vrije arbeid te Soerabaija, getoetst aan de waarheid, van P. Vreede Bik. 's Gravenhage, H.C. Susan, C.Hzoon, 1859.
Original printed wrappers. 33 pp. € 65,00

A refutation of the brochure: Free labor at Surabaya, written by the resident of Surabaya Pieter Vreede Bik (1806-1883).

Cat. KITLV p. 190.

21 **BEKKING, H.C.** De 'schandalen' van den 'vrijen arbeid in Rembang'. Eene toelichting op het rapport van den heer O. van Rees, over de vrijwillige tabakskultuur. 's Gravenhage, Martinus Nijhoff, 1864.
Modern wrappers. (8), 159 pp. € 195,00

Comment on free-labour and tobacco-plantations in Middle-Java by an 'Oud-Resident van Rembang'.

Cat. KITLV p.194.

22 (**BERCKEL, Henri Emanuel van**). Kanttekeningen door een Roomschen Christen op 'Het Protestantisme in Nederlandsch Indie' van ds. T.B. Granpré Moliere. Leiden, J.W. van Leeuwen, 1893.
Half cloth. 39 pp. - *Cat. KITLV p.116.* € 35,00

23 **BERG, N(orbertus) P(etrus) van den**. Mist het protest tegen 'de bijdrage' een op recht en billijkheid steunenden grondslag? Brief aan den heer F. Alting Mees, oud Minister van Koloniën. Batavia, G. Kolff & Co., 1878.
Original printed wrappers. 46 pp. € 75,00

On colonial government and the budgetary surplus written in a letter to the Minister of the Colonies Fokko Alting Mees (1819-1900).

Cat. KITLV p.88.

24 **BERG, N(orbertus) P(etrus) van den**. Nederlands politiek tegenover Indie. Brief aan den heer J. van Gennep, lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal. Batavia, G. Kolff & Co., 1878.
Original printed wrappers. 26 pp. € 55,00

On Dutch politics in the Dutch East Indies, written in a letter to Jan van Gennep, member of parliament.

Cat. KITLV p.88.

25 **BERG, N(orbertus) P(etrus) van den**. Regeling der verhouding tusschen werkgevers en arbeiders in Nederlandsch-Indië. Amsterdam, J.H. de Bussy, 1890.
Original printed wrappers. 31 pp. € 20,00

Arrangement for relations between the employer and the employee in the Dutch East Indies.

Cat. KITLV, 6e supplement, p.21.

26 **HET BESTUUR VAN DEN AFGETREDEN LANDVOOGD OVER NEDERL. OOST-INDIE, DEN HEER PAHUD, GETOEST AAN EENIGE FEITEN.** Rotterdam, H. Nijgh, 1862.
Original printed wrappers. 28 pp. € 65,00

The administration of Charles Ferdinand Pahud de Montanges (1803-1873), Governor-General of the Dutch East Indies (1856-1861), on trial.
Cat. KITLV p.75.

27 **BEVERVOORDEN TOT OLDEMEULE, Ludolf Henri Jean François van.** De financieele verhouding van Nederland tot Nederlandsch-Indië. Utrecht, J. de Kruyff, 1895. Boards. (4),148 pp. € 55,00

Thesis. - 'The financial relation between the Netherlands and the Dutch East Indies'.
Cat. KITLV p.97.

28 **BIJVANCK, W.G.C.** Onze betrekkingen tot Lombok. (No pl., 1894-95).
Wrappers. 24; 37 pp. € 35,00

Offprints De Gids. - Dutch relations with Lombok. A major Sasak rebellion in 1891 was supported by the Dutch in 1894.
Lekkerkerker B211.

29 **BILLITON.** (No pl., 1890). 17 pp. - Offprint *Javabode* May 1890. - Description of Billiton (Belitung), large island between Sumatra and Kalimantan. € 18,00

30 **BLOEMEN WAANDERS, F(rançois) G(erard) van.** De gouvernements-koffie-cultuur op Java (naar aanleiding van het rapport der staatscommissie ingesteld bij koninklijk besluit van 14 oktober 1888). 's Gravenhage, H.C. Susan C.Hzn., 1890.
Original printed wrappers (spine rep.). 28 pp. € 35,00

A memoir on the coffee plantations in Java managed by the Dutch colonial administration written by Van Bloemen Waanders (1825-1892), Minister of the Colonies.
Cat. KITLV p.733; Von Hünersdorff p.1581.

31 **BLOM, F(rançois) W(illem) C(ornelis).** Beschouwingen betreffende de verkoopwijze der Oost-Indische producten door de Nederl. Handel-Maatschappij. Rotterdam, M. Wijt & Zonen, 1858.
Original printed wrappers. 38 pp. € 75,00

Observations on the business methods of the Netherlands Trading Company (NHM), founded 29 March 1825 by King Willem I. 'Door deze brochure, en niet door de *Max Havelaar* van Multatuli, die over de koffieveilingen zoo goed als niets van belang mededeelt, al staan zij op den titel, is aan de verkeerdheden in dezen een eind

gemaakt' (*NNBW VIII*, p.127-128).
Cat. KITLV p. 149.

32 **BLOM, F(rançois) W(illem) C(ornelis)**. Speculatie en tweede hand. Nog een woord over het veilingstelsel der Ned. Handel-Maatschappij. Rotterdam, M. Wijt & Zonen, 1860.
Original printed wrappers. 50 pp. € 75,00

Observations on the auctions of the Netherlands Trading Company (NHM), founded 29 March 1825 by King Willem I.
Not in Cat. KITLV; see NNBW VIII, p.127-128.

33 **BOELEN, Jacobus**. Nederlands zeemagt in verband met zijne overzeesche bezittingen. Utrecht, J.G. Broese, 1859.
Original printed wrappers. 69 pp. € 75,00

'The Dutch navy in connection with his overseas possessions'.
Cat. KITLV p.137; Cat. NHSM I, p.478.

34 **BOISSEVAIN, Charles**. Dertig jaar uit het leven van generaal Jhr. G.M. Verspeyck. Amsterdam, Scheltema en Holkema, (1892).
Original printed wrappers. 23 pp. € 75,00

Thirty years of military service in the Dutch East Indies: the life of Gustave Marie Verspeyck (1822-1909).
Not in Cat. KITLV; See NNBW II, p.1495.

35 **BOOL, H(endrik) J(ohannes)**. De opiumpacht op Java. (No pl., 1888).
Wrappers. 21 pp. € 35,00

Offprint *Vragen des Tijds*. - Opium lease on Java. Written by Bool (1828-1898) 'verdienselijk ambtenaar bij het Ned. Indisch bestuur en lid der Tweede Kamer' (*NNBW IV, p.206*). Proceeds, direct or indirect, from opium sales were a significant part of state revenues, especially during the 19th century.

36 **BOSCH, P(ieter) ten**. De sluiting der Atjehsche kust. 's Gravenhage, Gebr. Belinfante, 1892.
Original printed wrappers (spine rep.). 41 pp. € 65,00

Measures concerning the Aceh-war. - *Cat. KITLV p.25.*

37 **BOUSQUET, A.M.** De gouverneur-generaal in ruste en zijn redevoering van 15 oktober 1860. 's Gravenhage, H.C. Susan, C.H. Zoon, 1860.
Original printed wrappers. 30 pp. € 65,00

The speech of 15 october 1860 of Albertus Jacobus Duijmaer van Twist (1809-1887), Governor-General of the Dutch East Indies (1851-1856).
Cat. KITLV p.239.

38 **BRANDES, (Jan Laurens Andries)**. Kern en de Archipel.
Batavia, H.M. van Dorp & Co., 1903. Original printed wrappers. 36 pp. € 30,00

'*Extra-bijvoegsel van de Javabode van 6 April 1903*' - On Johan Hendrik Caspar Kern (1833-1917), 'Indoloog'.

39 **BREIJER, H.B.** De opium en de zending. Referaat uitgesproken op de zendings-conferentie te Amsterdam, 22 juni 1887. (No pl., 1887).
Original printed wrappers (spine rep.). 23 pp. € 35,00

Lecture on opium and the mission. - *Cat. KITLV p.115.*

40 **OPEN BRIEF VAN EEN OOST-INDISCH HOOFD-AMBTENAAR MET VERLOF AAN EEN LID VAN DE TWEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.** 's
Gravenhage, W.P. van Stockum en Zoon, 1878.
Modern half cloth. 14 pp. € 35,00

Address for the construction of a railway on Java. - *Cat. KITLV p.160.*

41 **BRILL, W(illem) G(erard)**. Nederland en de Oostersche volken. Opnieuw uitgegeven met voorrede van J.H. Gunning. Leiden, E.J. Brill, 1889. Original printed wrappers. 46 pp. - *Cat. KITLV p.715.* € 15,00

42 **BROUWER, (Meindert)**. Brieven van M. Brouwer, zending van het Nederlandsch Zend. Genootschap in de Minahasa op Celebes. 8e brief. Leeuwarden, A. Jongbloed, 1871.
12mo. Original printed wrappers. 30 pp. € 55,00

Letter by the Protestant missionary Brouwer who was settled in Langowan, Minahasa.
- Rare.
Not in Cat. KITLV.

43 **BUIJS, Alfred**. Mr. Groen van Prinsterer en zijn Javaantjes. Vier vragen van Mr. Groen van Prinsterer aan de Konservatieve Partij over het koloniale vraagstuk. Beantwoord door A. Buys. Amsterdam, C.L. van Langenhuysen, 1869.
Modern wrappers. 60 pp. € 125,00

Guillaume Groen van Prinsterer (1801-1876) was an important anti-revolutionary Dutch politician and historian, and against liberal thoughts.
Cat. KITLV p.197.

44 **BUIJS, Alfred** Er op of er onder ! De twee levenskwestiën van ons land: de koloniale- en de onderwijs-kwestie. Utrecht, A.J. Servaas van Rooijen, 1868.
Original printed wrappers. 16 pp. € 35,00

'It is kill or cure. Two vital questions for the Netherlands: the colonial and educational question.'
Not in Cat. KITLV.

45 **CASTENS, C.** De Oost-Indische Maatschappij van Administratie en Lijfrente, gevestigd te Amsterdam. Opene brieven aan de concurrente crediteuren der Maatschappij. Eerste-vijfde brochure. Rotterdam, H.A. Kramers, 1870-71, 's Gravenhage, Gebr. J. & H. van Langehuysen, 1872.
5 volumes. Original printed wrappers. 48,(3); 63,(1); 47; 34,13,13,5,(1); 36 pp.
€ 245,00

Dispute between the company and the shareholders about the credit facilities and liquidation of plantations in the Dutch East Indies. - One more brochure was issued on the subject.
Cat. KITLV p.151.

46 **CATALOGUS VAN DE ETHNOLOGISCHE VERZAMELING** der instelling voor onderwijs in de taal- land- en volkenkunde van Nederlandsch Indië te Delft. (Delft, F. Gräfe, 1888).
Original printed wrappers. (6), 136 pp. € 65,00

Catalogue of the ethnographic collection of the Dutch East Indies in Delft.
Cat. KITLV p.7.

47 **COOL, Wouter.** Het Atjeh-vraagstuk. Breda, Broese & Comp., (1886).
Modern wrappers. 48 pp. € 55,00

First published in *De Militaire Spectator*, 1886. - On the Aceh-war, written by Wouter Cool (1848-1928), Minister of War.
Cat. KITLV p.24.

48 **COOL, Wouter.** Indische legerbelangen. Breda, Broese & Comp., (1885).
Wrappers. (6),133 pp. € 195,00

First published in *De militaire spectator*, 1884-1885. - On the army in the Dutch East Indies (KNIL), written by Wouter Cool (1848-1928), Minister of War.
Cat. KITLV p.141.

49 **DIEST, P. van.** Bangka, beschreven in reistogten. Amsterdam, C.F. Stemler, 1865. Modern wrappers. With 2 folding maps (1 in colours) and 2 woodengraved profiles. VI,101 pp. € 295,00

Bangka, large island between Sumatra and Kalimantan and site of major tin mines since 1710. The island was operated at first by the sultan of Palembang who began to introduce laborers from China, Siam and Vietnam. British forces seized Bangka in 1806 and abolished the sultanate in 1816, but the island was restored to the Dutch, who continued tin mining as a government enterprise.

Cat. KITLV p.208; Tiele 315.

50 **DIEST, P.H. van, J.K.W. QUARLES VAN UFFORD.** Nota over de concessie-aanvraag tot ontginning van kolen uit het Ombilieveld en aanleg van een spoorweg van daar naar Padang. 's Gravenhage, W.P. van Stockum, 1872. Modern wrappers. 36 pp. € 75,00

Note concerning the exploitation of coal and the construction of a railway in Padang, Sumatra.

Cat. KITLV p.159.

51 **DOLDER, J. van & H.F. MORBOTTER.** Verslag omtrent hunne bevindingen in de fabriek Poerwoedadie van A. baron Sloet van Oldruitenburgh betreffende de wijze van suikerbereiding aldaar onder de leiding en het toezigt van .. Montelar daar gesteld: door hen onderzocht op verzoek van de Kamer van Koophandel en Nijverheid en de Handels-Vereeniging te Samarang. Samarang, G.C.T. van Dorp, 1864.

Original printed wrappers. 29 pp. € 225,00

Official report on the sugar production at Poerwoedadie, Middle-Java.

Cat. KITLV p.173.

52 **DOREN, Jean Baptist Jozef van.** Vrijmoedige beschouwingen over het aanleggen van volkplantingen door Nederlandsche behoeftigen en bedeeden in Nederlandsch-Indië, en hoe in die gewesten soms naar luim gehandeld wordt. 's Gravenhage, Gebr. J. & H. van Langenhuysen, 1853.

Original printed wrappers (spine with tape). 59 pp. € 75,00

Confident speculations about Dutch settlements in the East Indies by Dutch paupers. - Copy from the library of Dutch parliament.

Cat. KITLV p.73.

53 **DUDOK VAN HEEL, J.P. c.s.** Open brief over spoorweg-aanleg op Java aan de leden der commissie ad hoc uit het Indisch Genootschap J. Millard, P.J. Bachiene, J. van Kerkwijk. Amsterdam, M. Schooneveld & Zoon, (1864).
Original printed wrappers (sl. dam.). 41 pp. € 125,00

Railway construction on Java.
Cat. KITLV p. 158.

54 **ECK, R(utger) van.** Schets van het eiland Lombok, uit schriftelijke bescheiden en mondelinge berichten zaamgesteld. (Batavia, 1875). Wrappers. (51) pp. € 45,00

Offprint TBG. - Rutger van Eck (1842-1901) was sent to Bali as a missionary in 1866.
Lekkerkerker B131.

55 **EEKHOUT, R(eneke) A(driaan).** Opmerkingen over het kultuurstelsel en bedingen tegen de afschaffing der heerendiensten en de invoering van het stelsel van vrijen arbeid op Java. Met eene voorrede van M.A. Eekhout. Heerenveen, F. Hessel, 1866.
Original printed wrappers. III,24 pp. € 85,00

Comments on the cultivation system, objections against abolition of compulsory labor and introduction of free labor on Java.
Cat. KITLV p.195.

56 **ELOUT VAN SOETERWOUDE, M.E.F., P.J. LANDRY, H. HOP** Exploitatie van Batjan. ('s Gravenhage, 1881). Wrappers. 16 pp. € 65,00

Pamphlet by the concessionaries of the Batjan Maatschappij (The Moluccas), referring to the exploitation of Bacan's natural resources. The Batjan Maatschappij will start with the exploitation of the sago groves and the gathering of resin. Trade possibilities and the availability of labour force are discussed.
Cat. KITLV p.33; Polman, The North Moluccas, 393.

57 **ELST, S.L.W. van der.** Staats-koffiecultuur op Java. 's Gravenhage, J.M. van't Haag & Soerabaija, Gebr. Gimberg & Co., 1874.
Original printed wrappers (spine rep.). 64,(3) pp. € 55,00

Government coffee-culture on Java.
Cat. KITLV p.167; Von Hünersdorff p.468.

58 **(FOKKENS, F.).** De waarheid in de Kleian-zaak door Veritas. Batavia, H.M. van Dorp, 1901.
Original printed wrappers. 39 pp. € 65,00

E.F. Kleian was in the civil service in Koepang and dismissed on 11 July, 1899.
Cat. KITLV p.246.

59 **FRANCIS, Emanuel Alexander Intveld.** Iets over de particuliere landerijen bewesten de rivier Tjimanok. Utrecht, Kemink en Zoon, 1869.
Modern wrappers. With folding table. 36 pp. € 45,00

Private farm-lands on the West-side of the river Tjimanok, Java.
Cat. KITLV p.203.

60 **FRANCIS, Emanuel Alexander Intveld.** Mijn beroep op het Nederlandsche volk. Request ingediend aan de Staten-Generaal. Leyden, D.J.Couvée, 1869.
Modern wrappers. 96 pp. - *Cat. KITLV p.241.* € 45,00

An appeal to the Dutch people, petition written by Francis, an 'Oud Indisch Hoofdambtenaar' (1835-1874).
Cat. KITLV p.241.

61 **FRANCIS, Emanuel Alexander Intveld.** De regering's-beginselen van Nederlandsch Indië, getoetst aan de behoefte van moederland en kolonie. Leiden, D.J. Couvée, 1864. Modern wrappers. 74 pp. € 30,00

Opinions by Francis (1835-1874), a civil-servant, on government principles in the Dutch East Indies.
Cat. KITLV p.76.

62 **FRIEDMANN, S.** Nederlandsch Oost- en West-Indië volgens de nieuwste inrigting, met betrekking tot aardrijkskunde, statistiek, voortbrengselen, luchtgesteldheid, en vooral tot den gezondheidstoestand. Uit het Hoogduitsch. Amsterdam, J.C.A. Sulpke, 1861. Modern cloth. XII,260 pp. - *First published in German in 1860.* € 95,00

63 **GERLACH, Abraham Jean Arnaud.** Onze Oost. Geschiedkundige schetsen. 's Gravenhage, P.K. Kraft, 1892.
Original printed wrappers (spine rep.). 248 pp. € 75,00

Historical sketches of the Dutch East Indies by Gerlach (1811-1906) an ex colonel .
Cat. KITLV, 5e supplement, p.29; Buur 364.

64 **GODON, A.P.** Geen militaire expeditien, naar een kundig en beleidvol bestuur op Sumatra. Rotterdam, Nijgh & van Ditmar, 1872.
Modern wrappers. 38 pp. € 65,00

'No military expeditions but a capable government in Sumatra'.
Cat. KITLV p.19.

65 **GRAMBERG, Jan Simon Gerardus.** De sleutel van Madjapahit. Het mohammedanisme tegenover de westersche beschaving in Indie. 's Gravenhage, Leiden, Arnhem, M. Nijhoff, A.W. Sijthoff, D.A. Thieme, 1869.
Original printed wrappers (dam.). 47 pp. - *Cat. KITLV p.257.* € 20,00

66 **GROEN VAN PRINSTERER, Guillaume.** Mr. Keuchenius en zijne wederpartijders in 1869. Eene karakterstudie. Amsterdam, H. Höveker, 1869.
Original printed wrappers. 75 pp. € 85,00

In 1866 Keuchenius (1822-1893) became a member of parliament. His censure vote about the way of acting of minister Meijer caused a period of conflicts between the government and parliament.
Cat. KITLV p.87.

67 **GROLL, Johannes.** Eene zeehaven voor Batavia. Mijne indrukken over de verzameling van officiële bescheiden, uitgegeven door de Kamer van Koophandel en Nijverheid te Batavia. Rotterdam, Nijgh & van Ditmar, 1873.
Original printed wrappers. With folding plan. 30 pp. € 145,00

Impressions about a seaport for Batavia (Jakarta).
Cat. KITLV, 1e suppl., p.56.

68 **HAAN, R.W. de.** De toekomst der gouvernements-koffie-cultuur op Java, Sumatra en Menado. Leeuwarden, J.R. Miedema, 1870.
Original printed wrappers. 11 pp. € 55,00

Memorandum on the future of the Dutch coffee plantations in the Dutch East Indies.
Cat. KITLV p.167; Von Hünersdorff, Coffee, p.644/645.

69 **EIGEN HAARD. ATJEH 1896.** Amsterdam, Eigen Haard, 1896.
Folio. Original pictorial wrappers. With map and photographic illustrations. 32 pp. - *Special Aceh issue of the periodical Eigen Haard.* - *Mint copy.* € 60,00

70 **HASSELMAN, J.J. & F.H. van VLISSINGEN.** Beschouwingen omtrent de exploitatie der wester-afdeeling van Borneo. Amsterdam, A. Zweesaardt en Zoon, 1859.
Original printed wrappers. 42 pp. € 95,00

'Observations on the exploitation of West Borneo (Kalimantan)'.
Cat. KITLV p.28; Avé, King, De Wit, West Kalimantan, 782.

71 **HASSELMAN. J(ohannes) J(erphaas).** Beschouwingen omtrent het kultuurstelsel, eenige andere Indische aangelegenheden en vrijen arbeid op Java. Zalt-Bommel, Joh. Noman en Zoon, 1860.
Original printed wrappers. III,75,(1) pp. € 95,00

On colonial government on Java by Hasselman (1815-1895), an 'oud-resident van Djocdjokarta'. In 1867 he became Minister of the Colonies.

Cat. KITLV p.191.

72 **HASSELMAN, J(ohannes) J(erphaas)**. Eenige beschouwingen omtrent kolonisatie. Amsterdam, J.H. Gebhard & Comp., 1857.

Original printed wrappers. 16 pp.

€ 55,00

Dissertation about colonization in the Dutch East Indies. 'Hasselman behoorde tot de streng-conservatieve richting en betoonde zich op koloniaal-politiek gebied steeds een warm voorstander van de beginselen van den Gouverneur-Generaal van den Bosch'

(*NNBW IV, p.713*).

Cat. KITLV p.74.

73 **HASSELMAN, J(ohannes) J(erphaas)**. Beschouwingen over Java in een reeks van artikels geplaatst in het Tielsch, stads- en arrondissements-weekblad. Tiel, A. van

Loon, 1864.

Original printed wrappers. (8),72 pp.

€ 95,00

Dissertation about Java by Hasselman (1815-1895), an 'oud-resident van Djocdjokarta' 'Hasselman behoorde tot de streng-conservatieve richting en betoonde zich op koloniaal-politiek gebied steeds een warm voorstander van de beginselen van den Gouverneur-Generaal van den Bosch' (*NNBW IV, p.713*).

Cat. KITLV p.76.

74 **HEERDT, Jacob Carel Frederik van**. Artikel 56 van het regerings-reglement van Nederlandsch Indië. 's Gravenhage, M.M. Couvée, 1862.

Modern wrappers. 80 pp.

€ 75,00

Contribution on the Cultivation System in Java. For the Dutch, the system was a great success. A substantial budget surplus (batig slot) was transferred to the Netherlands each year. In the 1850s these transfers comprised 31% of the Dutch national income.

Cat. KITLV p.193.

75 **HEIJTING, P(ieter)**. Een brief uit Indië over de Protestantsche Kerk in Indië.

Enschede, M.J. van der Loeff, 1876.

Original printed wrappers. 53 pp.

€ 45,00

A letter on the Protestant Church in the Dutch East Indies.

Cat. KITLV p.113.

76 **HELDRING, B.** Koloniaal beheer. Amsterdam, C.M. van Gogh, 1868.

Original printed wrappers. 40 pp.

€ 30,00

How does the English colonial government compare with the Dutch ?

Cat. KITLV p.351.

77 **HELDRING, B.** Nederland en Indië. Amsterdam, C.M. van Gogh, 1868. Half cloth. 27 pp. € 30,00

‘Indië moet in Indië geregeerd worden’. - *Cat. KITLV p.87.*

78 **HERINGA, Jodocus.** (Adres) Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal. (No pl., 1874).
Original printed wrappers (spine with tape). 11 pp. € 45,00

Jodocus Heringa, ‘gepensioneerd Officier van Justitie bij den Raad van Justitie te Soerabaya’, was removed by force from Soerabaya on 30 December, 1870.

Not in Cat. KITLV.

79 **HERWERDEN, Jacob Dirk van.** Antwoord aan .. W. Bosch, oud-chef over de geneeskundige dienst in Nederlandsch-Indië, naar aanleiding van zijn: ‘Indië zoo als het geweest is en men het weer zou willen hebben’ ‘s Gravenhage, Gebroeders Belinfante, 1860.
Original printed wrappers. 112 pp. € 195,00

Answer to Willem Bosch (1798-1874) who is in favour of the colonial government before the time of the new more democratic constitution of 1848. - *Added:* Willem BOSCH. Het antwoord .. van J.D. van Herwerden aan .. W. Bosch, getoetst aan de feiten. Arnhem, J. van Egmond, 1860. Original printed wrappers. 35 pp.

Cat. KITLV p.191.

80 **HERWERDEN, Jacob Dirk van.** Toenemende bedevaart naar Mekka. ‘s Gravenhage, J.A. de la Vieter, 1875.
Later half cloth. 16 pp. € 55,00

First published in *Dagblad van Zuid-Holland en ‘s Gravenhage.* - ‘Growing pilgrimage from Indonesia to Mecca’.

Boland & Farjon 400; Cat. KITLV p.526.

81 **HERWERDEN, Jacob Dirk van.** Desorganisatie en toekomst der gouvernementenkoffij-cultuur. ‘s Gravenhage, J.A. de la Vieter, 1876.
Original printed wrappers. 31 pp. € 45,00

First published in *Dagblad van Zuidholland en ‘s Gravenhage.* - State of the coffee plantations in the Dutch East Indies.

Von Hünersdorff p.693; not in Cat. KITLV.

82 **IETS OVER DE FINANCIËLE AANGELEGENHEDEN VAN HET RIJK.** (Met Bijlage van J. van den Bosch). 's Gravenhage en Amsterdam, de Gebroeders van Cleef, 1840.
Original printed wrappers. With 5 folding tables. 46 pp. € 65,00

On financial matters in the Dutch East Indies, with appendix by Johannes van den BOSCH (1780-1844). He introduced the Cultivation System (*Cultuurstelsel*) in the Dutch East Indies.
Cat. KITLV p.189.

83 **JACOB. E.H. s'.** Het wetsontwerp betreffende de cultuurondernemingen in Nederlandsch-Indië, ingediend aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, onderzocht en beoordeeld. Amsterdam, P.N. van Kampen, 1862.
Modern wrappers. 67 pp. € 60,00

Review of the bill concerning plantations in the Dutch East Indies, introduced into the parliament.
Cat. KITLV p.193.

84 **JACOBSON, Joseph.** Het koffij-veiling-stelsel in Nederland ontvouwd. Rotterdam, M. Wyt & Zonen, 1869.
Modern wrappers. 20 pp. € 60,00

On the Dutch coffee auction system.
Cat. KITLV p.150, Von Hünersdorff, Coffee, 758.

85 **JANSSEN, C.W.** K.F. Holle. Wat een Nederlander in Indië doen kan. Eene schets. Amsterdam, J.H. de Bussy, 1888.
Original printed wrappers (spine rep.). With portrait. 32 pp. € 110,00

On Karel Frederik Holle, a teaplanter in the Dutch East Indies, 1829-1896.
Cat. KITLV p.243. - See Hella S. Haase, Heren van de thee, Amst., 1992 and Tom van den Berge, Karel Frederik Holle, Amst., 1998.

86 **JOOSTEN, A.C.** Heeft Indië behoefte aan hervorming? Proeve van beantwoording. Amsterdam, P.N. van Kampen, 1867.
Original printed wrappers. IV,127 pp. € 125,00

The cultivation system began to be dismantled in ca. 1850, initially because of a hostility in the Netherlands, under the new more democratic constitution of 1848, to the favored position of the sugar contractors and the NHM, and later because of growing interest in larger scale private interest in the Indies and because of political indignation over the oppressive practices linked with the cultivation system. The Agrarian Law of 1870, which formally abolished forced cultivation, is generally regarded as the end of the cultivation system. This study is against the renovation.
Cat. KITLV p.76.

87 **JOOSTEN, J.A. & Co.** Bedenkingen over de koffij-veilingen der Nederlandsche Handel-Maatschappij. Amsterdam, J.H. Scheltema, 1860.
Original printed wrappers. 13 pp. € 55,00

Objections against the coffee-auctions of the Nederlandsche Handel-Maatschappij.
Cat. KITLV, 1e suppl., p.56; Von Hünersdorff, Coffee, p.773.

88 **KERN, H. (Johan Hendrik Caspar).** Het aandeel van Indië in de geschiedenis der beschaving en de invloed der studie van het Sanskrit op de taalwetenschap. Redevoering ter aanvaarding van het gewoon hoogleeraarsambt aan de Leidsche Hogeschool, den 18 oktober 1865. Leiden, Jacs. Hazenberg, Corns. Zoon, 1865.
Original printed wrappers. 46 pp. € 35,00

H. Kern (1833-1917) 'taalkundige en indoloog' (*see BWN III, p.320-322*).
Cat. KITLV p.496.

89 **KESTEREN, C.E. van.** Nederlands belangen en Indiës grieven. Leiden, D. Noothoven van Goor, 1878.
Original printed wrappers (spine rep.). 71 pp. € 25,00

'Dutch interest and Indonsesian grievē'. - *Cat. KITLV p.78.*

90 **KEUCHENIUS, Levinus Wilhelmus Christiaan.** Brief aan eenen kiezer. Leiden, Jacs. Hazenberg, Corns. Zoon, 1868.
Modern wrappers. 30 pp. € 55,00

The fierce conflict in parliament during the years from 1854 to 1868, resulting in the transfer of supremacy in government from king and cabinet to the States-General, had also important colonial aspects. In 1868 Keuchenis (1822-1893) made himself not consent to stand for a membership of parliament because of his dissentient views on colonial government policy.

Not in Cat. KITLV.

91 **KEUCHENIUS, Levinus Wilhelmus Christiaan.** Redevoering gehouden in de Tweede Kamer der Staten-Generaal den 21 februarij 1867. Rotterdam, D. van Sijn, 1867.
Modern wrappers. 24 pp. € 45,00

The fierce conflict in parliament during the years from 1854 to 1868, resulting in the transfer of supremacy in government from king and cabinet to the States-General, had also important colonial aspects.

Not in Cat. KITLV.

92 **KLERCK geb. van HOGENDORP, M.C.** Eenige beschouwingen over Oost-Indische toestanden. Amsterdam, W. Versluys, 1898.
Original printed wrappers. 19 pp. € 25,00

Observations about Dutch East Indies' circumstances, published by the 'Vereeniging tot bevordering der Zedelijkheid in de Nederl. Overzeesche bezittingen'.
Cat. KITLV p.106.

93 (**KOCKEN, W.**). Een waarschuwende stem uit de binnenlanden van Java. 's Gravenhage., A. van Hoogstraten & Zoon, 1852.
Original printed wrappers (sl. dam., spine with tape). 86 pp. € 65,00

Pamphlet connected with the controversy about the Cultivation System, with additions from Jan Jacob Rochussen (1797-1871). - Copy from the library of Dutch parliament.
Cat. KITLV p.72.

94 **KRAJENBRINK, J(ohan) A(dolph)**. Nota over de oorzaken der toenemende schaarste en de hooge prijzen der rijst, alsmede over de middelen tot herstel. Voorgedragen in de Algemeene Vergadering der Maatschappij van Nijverheid en Landbouw in Nederlandsch-Indië, den 27 Maart 1865. (Batavia, W. Ogilvie, 1865).
Modern wrappers. 23 pp. € 55,00

First edition. - Note on the origin of the increasing scarcity and the high prices of the rice in the Dutch East Indies, as well as the way to recovery.
Cat. KITLV p.170; Van der Chijs p.189.

95 **KRAJENBRINK, J(ohan) A(dolph)**. Het particulier landbezit der Europeanen op Java, verdedigd tegen beschuldigingen van den heer P. Mijer, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, en vergeleken met het landrentenstelsel, in de gouvernements-residentien. Tiel, Wed. D.R. van Wermeskerken, 1862.
Original printed wrappers. With 3 folding tables. 36 pp. € 75,00

Comparison of European private estates with the land rent system in government plantations on Java, written by Krajenbrink (1816-1877) a 'koffieplanter te Telok Djambi in de nabijheid van Krawang' (see *NNBW IX, p.550-551*).
Cat. KITLV p.202.

96 **KRAJENBRINK, J(ohan) A(dolph)**. Het regt van eigendom, der bezitters van particuliere landen op Java, met authentieke acten bewezen. Tiel, Wed. D.R. van Wermeskerken, 1864.
Original printed wrappers. 34 pp. € 75,00

On the proprietary rights of the owners of privat estates on Java, written by Krajenbrink (1816-1877) 'lid van de Kamer van Koophandel en Nijverheid te Batavia, particulier landhuurder te Krawang'.
Cat. KITLV p.202.

97 **KROESEN, W.E. & F.H. van VLISSINGEN.** Cultuur- en industrie-ondernemingen op Borneo. Amsterdam, Bonga en Comp., (1859).
Wrappers. 35 pp. € 75,00

Details about the plantations on Borneo (Kalimantan), collected by Frederik Hendrik van Vlissingen (ca. 1803-1862), who intend to start his own plantation by way of the 'Maatschappij tot exploitatie en kolonisatie van Borneo'. - (Only half-title present, title-page missing).
Cat. KITLV p.184; Avé, King, De Wit, WestKalimantan, 785.

98 (**LAGERWEIJ, W.**). Toelichting der bepalingen van de Nederlandsche Zendingsvereeniging te Rotterdam uitgesproken in haren openbaren bidstond den 7den april 1859. 4e druk. Rotterdam, D. de Koning, 1871. Original printed wrappers. 19 pp. - *Cat. KITLV p.112. - A later edition was published in 1902 !* € 18,00

99 **LAGING TOBIAS, P.F.** Phrasen en feiten. (Toelichting op 'Mijne ervaring van Atjeh' door A. Pruijs van der Hoeven). Amsterdam, J.H. de Bussy, 1886.
Wrappers. 55 pp. € 95,00

'Phrases and facts about the Aceh war', explanation of the book on Aceh by Abraham Pruijs van der Hoeven (1829-1907).
Cat. KITLV p.24; Van't Veer, De Atjeh-oorlog, p. 141.

100 **LANGEN, K(arel) F(rederik) H(endrik) van.** De inrichting van het Atjehsche staatsbestuur onder het sultanaat. 's Gravenhage, Martinus Nijhoff, 1888.
Wrappers. (90) pp. € 35,00

Offprint BKI. - Government of the state in Aceh, Sumatra.

101 **LAPORAN POLITIK TAHUN 1837 (Staatkundig overzicht van Nederlandsch Indië, 1837).** Djakarta, 1971. Half cloth.V,196 pp. € 35,00

102 **LEENDERTZ, C(oenraad) J(acobus).** Bali en de Balineezzen. Een en ander over land en volk. Leiden, J.C. Huysman Jr., 1895.
Original pictorial wrappers. 68,(1) pp. € 125,00

Rare early description of Bali by Leendertz (1850-1910).
Cat. KITLV p.37; Lekkerkerker A34.

103 **LIER, I.C. van.** Mr. J. Loudon en zijn bestuur, geschetst. Batavia, Bruining & Wijt, Utrecht, J.L. Beijers, 1875.
Sm.8vo. Original printed wrappers. 99 pp. € 145,00

First published in *Nieuw Bataviaasch Handelsblad*. - The administration of James Loudon (1824-1900), Governor-General of the Dutch East Indies, 1872-1875.

104 **LINSE, F.A.** Openbaren brief aan den heer F.W.C. Blom, lid van de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Rotterdam, naar aanleiding zijner beschouwingen betreffende de verkoopwijze der Oost-Indische producten door de Nederlandsche Handel-Maatschappij. Amsterdam, J. Noordendorp, 1858.
Wrappers. 18 pp. € 40,00

On the marketing organization of the products from the Dutch East Indies by the Nederlandsche Handel-Maatschappij.
Cat. KITLV p.149.

105 **LUDEKING, E.W.A.** De officier van gezondheid van het Nederlandsch Indisch Leger en zijn opleiding aan de kweekschool voor militaire geneeskundigen te Utrecht. Utrecht, W.F. Dannenfelser, 1868.
Original printed wrappers. 58 pp. € 85,00

The medical officer of the Dutch East India Army (KNIL) and his schooling.
Cat. KITLV p.228.

106 **MAANDBERIGT VAN HET NEDERLANDSCHE ZENDELINGENOOTSCAP**, betrekkelijk de uitbreiding van het christendom, bijzonder onder de heidenen. Year 1840 + 20 odd numbers of the years 1845-1850. (Rotterdam, 1840-50). 32 issues. € 65,00

Monthly publication from the Dutch Missionary Society, mainly dealing with the Dutch East Indies. - *Cat. KITLV p.817.*

107 **MICHIELS, Andreas Victor.** Moet Nederlandsch Oost-Indië, in N.O.I. autocratisch of constitutioneel geregeerd worden ? (Per overland-mail uit Nederlandsch Indië ontvangen). 's Gravenhage, Erven Doorman, 1849.
Original printed wrappers. 24 pp. € 45,00

Autocratic or constitutional government in the Dutch East Indies € Written by the governor of the West coast of Sumatra A.V. Michiels (1797-1849).
Cat. KITLV p.72.

108 **MICOLA, J.** Lotgevallen van vijf Temenggoengs. Batavia, Landsrdukkerij, 1898.
Original printed wrappers. 46 pp. € 95,00

First published in 1880. - Adventures of five people from Temanggoeng, Java. Malay text in Arabic characters (Jawi-script): Hikajat lima Temenggoeng. Tertjitak pada pertjitakan Gubernemen di Betawi.
Cat. KITLV p.302.

109 **MIJER, P(ieter)**. Bijdrage tot de geschiedenis der codificatie in Nederlandsch Indie. Batavia, 1839.
Old wrappers (spine dam.). 78 pp. € 65,00

Offprint *T.N.I.* - History of the codification in the Dutch East Indies.
Van der Chijs, Supplement I, p.35.

110 **MIJER, P(ieter)**. Over het openstellen van kunsthavens voor den algemeenen handel in Nederlandsch-Indië. 's Gravenhage, Martinus Nijhoff, 1859.
Original printed wrappers. 72 pp. € 65,00

Opening of the harbours for the trade in the Dutch East Indies.
Cat. KITLV p.149.

111 **MOL VAN OTTERLOO, Th(eodor) de**. Adres aan president en leden der Tweede Kamer der Staten Generaal. Haarlem, E.E. von München, 1865.
Original printed wrappers. 124 pp. € 55,00

Petition directed to the Dutch parliament, dealing with a tobacco-plantation in Sedagoe, residency Surabaya, Java.
Cat. KITLV p.240.

112 **(MOORE, Willem Charles Jacobus van den)**. Grond-eichendom. Brieven van den Bruinen Ridder aan een Ongenoemde. Saamaaranch, G.C.T. van Dorp, 1865.
Original printed wrappers. 12 pp. € 110,00

Three other pamphlets on Dutch colonial government were published under the same name and issued in 1865-1866.
Cat. KITLV p.76.

113 **(MOORE, Willem Charles Jacobus van den)**. Landbouw-, Nijverheid en Koophandel. Brieven van den Bruinen Ridder aan een Ongenoemde. Saamaaranch, G.C.T. van Dorp, 1865.
Original printed wrappers. 10 pp. € 110,00

Three other pamphlets on Dutch colonial government were published under the same name and issued in 1865-1866.
Cat. KITLV p.76.

114 **MOORE, Willem Charles Jacobus van den.** Insulindische brieven, over de herziening van't regeerings-reglement van 1854. Soerabaia, Gebr. Donker & Co., 1883. Original printed wrappers. (4),72 pp. € 45,00

The cultivation system began to be dismantled in ca. 1850, initially because of a hostility in the Netherlands, under the more democratic constitution of 1848.

Cat. KITLV p.79.

115 **MOORE, Willem Charles Jacobus van den.** Nederlandsch-Indische brieven over de grondwetsherziening. Soerabaia, Thieme & co., 1880. Original printed front-wrapper. 36 pp. € 45,00

Letters, written in the Dutch East Indies, on the revision of the constitution.

Cat. KITLV p.79.

116 **(MOUNIER, Adrien Abraham Théophile).** Open brief aan .. O.G. Heldring, ter zake zijner brochure: De Nederlandsch Hervormde Kerk in Indië. Rotterdam, H. Nijgh, 1855. Original printed wrappers. 43 pp. € 35,00

Letter by Mounier (1812-1881), clergyman in the Dutch East Indies, to Otto Gerhard Heldring (1804-1876) about the Reformed Church in the Dutch East Indies.

Cat. KITLV p.110; Troostenburg de Bruijn p.311.

117 **NEDERBURGH, S(ebastiaan C(ornelis) H(erman).** Opium-smokkelhandel. Iets over een middel om zonder eenige kosten, verlies, of winstderving voor de schatkist, en zonder eenig ander ernstig bezwaar of gevaar, den opium-smokkelhandel op Java en Madura zeer belangrijk te verminderen. 's Gravenhage, Martinus Nijhoff, 1889.

Original printed wrappers. 22,(6) pp. € 65,00

Means to reduce the opium smuggling on Java. Opium farms were generally in the hands of Chinese entrepreneurs who maintained private security forces to enforce their regional monopolies.

Cat. KITLV p.95.

118 **NEDERLANDSCHE KOLONIALE VEREENIGING** onder de hooge bescherming van Z.K.H. Prins Alexander der Nederlanden, Prins van Oranje. (No pl.), De brakke grond, (1883).

Original printed wrappers. 18 pp. € 30,00

Foundation-brochure of the Dutch Colonial Association, under patronage of Prince Alexander (1851-1884).

119 **NES, J(ohan) F(rederik) W(alrave) van.** Eenige denkbeelden over den verkoop van landerijen op Java. 's Gravenhage, gebroeders Belinfante, 1848.
Original printed wrappers. 16 pp. € 65,00

Some ideas about selling plantations on Java by Van Nes (1795-1874).
Cat. KITLV p.201.

120 **NETSCHER, F.H.J.** Regt en onregt of de toestand der gewestelijke besturen in Indie tegenover de particuliere industrie. 's Gravenhage, H.C. Susan, C.H.Zoon, 1864.
Original printed wrappers. 51 pp. € 65,00

Right and wrong or state of the provincial government opposite private industry in the Dutch East Indies.
Cat. KITLV p.194.

121 **NIEUWENHUIJZEN, F(rederik) N(icolaas).** Een woord over 'De waarheid' van generaal van Swieten. 's Gravenhage, D.A. Thieme, 1879. Original printed wrappers. 34 pp. € 65,00

Reaction by Nieuwenhuijzen (1819-1892) on the brochure by Jan van Swieten (1807-1888), a military man, politician and reporter, *De waarheid over onze vestiging in Atjeh*, 1879.
Cat. KITLV p.23.

122 **NOSSE, J(an) J(acob).** De werkelijkheid van een Nederlandsch-Indischen droom. 's Gravenhage, H.C. Susan, C.H.zoon, 1865. Modern wrappers. 52 pp. € 35,00

Nosse (1811-1866) was editor-in-chief and publisher of *de Nieuwsbode* and *Dagblad van Soerabaija*.
Cat. KITLV p.240.

123 **EENIGE OPMERKINGEN NAAR AANLEIDNG VAN HET GEVOELEN VAN Z.E. DEN MINISTER VAN KOLONIËN, BETREFFENDE HET VERZEKEREN TEGEN ZEESCHADE VAN 'S LANDS EIGENDOM.** Amsterdam, J.H. & G. van Heteren, 1863.
Original printed wrappers (sl. dam.). 15 pp. € 30,00

Some remarks, with reference to the minister of the Colonies, concerning the insurance of merchandise from the Dutch East Indies against sea-damage.
Not in Cat. KITLV.

124 **EEN PAAR OPMERKINGEN TEN AANZIEN VAN W.R. VAN HOËVELL'S GESCHRIFT** getiteld: 'Beschuldiging en veroordeeling in Indië, en de regtvaardiging in Nederland'. Gouda, G.B. van Goor, 1850.
Original printed wrappers. 8 pp. € 35,00

Baron van Hoëvell (1812-1879) arrived in Batavia as a twenty-five-year-old minister of the church. After a declaration of censure Van Hoëvell asked for a voluntary discharge and left for the Netherlands in 1849. He became a member of parliament during which time he steadfastly looked after the colonial policies of the liberal party. He was largely responsible for ending the cultivation system.
Cat. KITLV p.238.

125 **PERELAER, Michel Théophile Hubert.** Mijn terechtwijzer terechtgewezen. Antwoord aan 'Een vriend der waarheid'. Amsterdam, J.H. de Bussy, 1882.
Original printed wrappers. 16 pp. € 35,00

Reaction on an article in the *Indische Gids*, March 1882, about the controversy between Overste Van Daalen and the Governor General Loudon.
Not in Cat. KITLV.

126 **PIEPERS, M(arinus) C(ornelis).** Gelijktelling van vreemde Oosterlingen met Europeanen. (No pl., 1898). Wrappers. 75 pp. € 30,00

Offprint Tijdschrift voor Nederlandsch-Indië. - Equalization of people from the East and people from Europe.

127 **PIEPERS, M(arinus) C(ornelis).** Een onderwerp van Ned. Indische strafwetgeving in de 2e Kamer der Staten-Generaal. verdediging van art. 2 no.27 van het Algemeen Politiestrafreglement voor inlanders in Ned. Indië. Amsterdam, P.N. van Kampen & Zoon, 1876.
Original printed wrappers. 57 pp. € 35,00

A penal bill for natives of Indonesia under discussion in Dutch parliament.
Cat. KITLV p.125.

128 **PIERSON, N(icolaas) G(erard).** Het kultuurstelsel. Zes voorlezingen. Amsterdam, P.N. van Kampen, 1868.
Original embossed cloth (some slight imperfections). With folding table. VIII,230 pp. € 60,00

Six lectures on the cultivation system by Pierson (1839-1909), Minister of Finance. Forced cultivation was introduced by Governor-General Johannes van den Bosch in 1830 and continued to 1890. - (Slightly foxed).
Cat. KITLV p.197.

129 **PREHN, W. van.** Het dwang- en monopoliestelsel vergeleken met het stelsel van vrije ontwikkeling. 's Gravenhage, Martinus Nijhoff, 1863.
Original printed wrappers. (4),80 pp. € 125,00

Government investment in compare with private investment in the Dutch East Indies.
Cat. KITLV p.194.

130 **RIESZ, C.H.F.** Feiten bij een rechtszaak. Batavia, Ogilvie & Co., 1886.
Original printed wrappers. 8 pp. € 65,00

On the murders and rebellious revolt in Bogor on 19th and 20th May 1886.
Cat. KITLV p.739.

131 **RIESZ, C.H.F.** Het Tjiomas-schandaal. (Soerabaia, 1886). Wrappers. 58 pp. € 75,00

First published in 'Soerabaija-Courant'. - 'Tjiomas. Een der belangrijkste particuliere landerijen in de afdeeling Buitenzorg, residentie Batavia, gelegen vlak bij de hoofdplaats. Er worden vooral rijst en thee geteeld. Het heeft bekendheid gekregen door het opstootje der opgezetenen in 1886, die weigerden aan hun verplichtingen tegenover den landheer te voldoen' (*Encycl. van Ned.-Indië IV, p.375*).

Cat. KITLV p.205.

132 **RIESZ, C.H.F.** Wachter wat is er van den nacht ? Eenige opmerkingen in zake Tjiomas. 's Gravenhage, H.C. Susan C.Hzn., 1887.
Original printed boards (spine half cloth). 8 pp. € 75,00

'Tjiomas. Een der belangrijkste particuliere landerijen in de afdeeling Buitenzorg, residentie Batavia, gelegen vlak bij de hoofdplaats. Er worden vooral rijst en thee geteeld. Het heeft bekendheid gekregen door het opstootje der opgezetenen in 1886, die weigerden aan hun verplichtingen tegenover den landheer te voldoen' (*Encycl. van Ned.-Indië IV, p.375*).

Not in Cat. KITLV.

133 **ROO DE LA FAILLE, P(etrus) de.** Bij de situatie-kaart van het lustverblijf te Narmada (Lombok). (Batavia, 1899). Half cloth. With folding plan. (14) pp. -
(*Offprint TBG*). € 25,00

134 **ROORDA VAN EYSINGA, Sicco Ernst Willem.** De 'Liberalen' en mijne verbanning. Amsterdam, J.C. Schlömann, 1865.
Modern wrappers. 75 pp. € 275,00

'The Liberals and my banishment' from the Dutch East Indies. Roorda van Eysinga (1825-1887), born in Batavia, was banished from the Dutch East Indies. This decision was i.a. actuated by his poem *De Vloekzang. De laatste dag der Hollanders op Java door Sentot* (Malediction, the final days of the Dutch on Java by Sentot). In the fourth edition of the Max Havelaar (1875) by Multatuli, the poem was inserted. After eleven years of service in the army in The Dutch East Indies, he was for a short time administrator of a tobacco-plantation and journalist of the *Bataviaasch Handelsblad*, and subsequently he worked for Public Works and the Railroads. As engineer he paid

attention to a looming famine. He then wrote his famous 'Malediction'. Roorda departed for the Netherlands with a dishonorable discharge and without a pension in 1864. He embittered moved to Rolle, Switzerland in 1872.
Cat. KITLV p.240.

135 **ROORDA VAN EYSINGA, Sicco Ernst Willem.** Mijne verbanning en mijn vloekzang. Eene andere waarheid dan de officiële. Amsterdam, J.C. Schlömann, 1866. Original printed wrappers. 58 pp. € 275,00

'My banishment and my Malediction. Another truth than the official one'. Roorda van Eysinga (1825-1887), born in Batavia, was banished from the Dutch East Indies. This decision was i.a. actuated by his poem *De Vloekzang. De laatste dag der Hollanders op Java door Sentot* (Malediction, the final days of the Dutch on Java by Sentot). In the fourth edition of the Max Havelaar (1875) by Multatuli, the poem was inserted. After eleven years of service in the army in The Dutch East Indies, he was for a short time administrator of a tobacco-plantation and journalist of the *Bataviaasch Handelsblad*, and subsequently he worked for Public Works and the Railroads. As engineer he paid attention to a looming famine. He then wrote his famous 'Malediction'. Roorda departed for the Netherlands with a dishonorable discharge and without a pension in 1864. He embittered moved to Rolle, Switzerland in 1872.
Cat. KITLV p.240.

136 **ROORDA VAN EYSINGA, Sicco Ernst Willem.** Trekt Nederland batige saldoos ten koste van Java ? Tweede adres aan de Tweede Kamer. Een getuigenis à decharge. Amsterdam, J.C. Schlömann, 1865. Modern wrappers. 16 pp. € 75,00

Address against a budgetary surplus (batig saldo) in the Dutch East Indies.
Cat. KITLV p.86.

137 **ROORDA VAN EYSINGA, Sicco Ernst Willem.** Mijne verbanning. De officiële waarheid. 's Gravenhage, Gebr. J. & H. van Langenhuisen, 1865. Modern wrappers. 79,(1) pp. € 275,00

The truth about Roorda van Eysinga's (1825-1887) banishment from the Dutch East Indies. This decision was i.a. actuated by his poem *De Vloekzang. De laatste dag der Hollanders op Java door Sentot* (Malediction, the final days of the Dutch on Java by Sentot). In the fourth edition of the Max Havelaar (1875) by Multatuli the poem was inserted. After eleven years of service in the army in The Dutch East Indies, he was for a short time administrator of a tobacco-plantation and journalist of the *Bataviaasch Handelsblad*, and subsequently he worked for Public Works and the Railroads. As engineer he paid attention to a looming famine. He then wrote his famous 'Malediction'. Roorda departed for the Netherlands with a dishonorable discharge and without a pension.
Cat. KITLV p.240.

138 **ROUFFAER, G(errit) P(ieter)**. Een brutaal plagiaat. ('s Gravenhage, 1899).
Wrappers. 16 pp. € 35,00

First published in *BKI*, written by Rouffaer (1860-1928) 'veelzijdig wetenschappelijk deskundige t.a.v. Nederlandsch-Indië' (*BWN I*, p.504-507). - Plagiarism by F.E. von Reichenbach von Schueltz of the description of the court of Surakarta by J.W. Winter, 1824.

139 **RUTGERS, F(rederik) L(odewijk)**. Levensbericht van Mr. L.W.C. Keuchenius.
(No pl., 1895). Wrappers. (59) pp. € 30,00

Offprint. - Biography of Levinus Wilhelmus Christiaan Keuchenius (1822-1893) 'wiens naam met de staatkundige geschiedenis onzer overzeesche bezittingen zoowel als met die van ons eigen land ten nauwste verbonden is' (*NNBW I*, p.1246-1249).

140 **RÛTTE, J(ean) M(arine) C(harles) E(doerd) le**. De expeditie naar Montallat, zuid- en ooster-afdeeling van Borneo. Batavia, G. Kolff & Co., 1861.
Original printed wrappers. With folding map. (8),64 pp. € 275,00

Governor-General Herman Willem Daendels (1762-1818) abandoned Dutch holdings in Banjarmasin in 1809, but in 1857 the Dutch reasserted their right to appoint the deceased sultan's successor and imposed a half-Chinese son of the previous sultan on the unwilling aristocracy. A full scale war of succession ensued (1859-63), with the anti-Dutch party, strongly Islamic, being led by a junior prince Pangeran Antasari (1797-1862) and a peasant leader Sultan Kuning. The Dutch formally abolished the sultanate in 1860. Sporadic fighting continued beyond the formal end of major hostilities until 1905.

Cat. KITLV p.43; Van der Chijs p.154.

141 **RUYTER DE WILDT, de**. De heer Frederik Hendrik van Vlissingen. (No pl., 1857). Modern wrappers. (7) pp. € 18,00

Offprint. - Frederik Hendrik van Vlissingen (1803-1862) was a marine and planter in the Dutch East Indies.

142 **RY VAN BEEST HOLLE, G(erard) du**. Indie een lastpost voor Nederland. 's Gravenhage, H.C. Susan C.Hzn., 1879.
Original printed wrappers. 32 pp. € 150,00

'The Dutch East Indies a nuisance for the Netherlands', written by an Oud O.I. Hoofdambtenaar.
Cat. KITLV p.78.

- 143 **SALM, A.** Financiële beschouwingen, in betrekking tot de afschaffing der heerendiensten en eene daardoor noodzakelijke herziening van het cultuurstelsel. (Amsterdam, P.M. van der Made), 1865.
Original printed wrappers. 39 pp. € 30,00
- The demand for labor in the Dutch East Indies went under a wide variety of names, but *heerendiensten* was probably the most common and important.
Cat. KITLV p.195.
- 144 **SANDENBERGH MATTHIESEN, C(lemens).** Het koloniaal vraagstuk van het uur, met eenige stellingen nader toegelicht. 's Gravenhage, Gebr. J. & H. van Langenhuysen, 1866.
Modern wrappers. 22 pp. € 45,00
- Suggestion to change the cultivation system on Java.
Cat. KITLV p.196.
- 145 **SCHMALHAUSEN, H(enri) E(duard) B(enno).** Twee onderwerpen van actueel belang op koloniaal gebied. I. Europeesch- en inlandsch bestuur. II. Een uitstapje op belastinggebied. Soerabaia, H. van Ingen, 1899.
Original printed wrappers (spine with tape). 120 pp. € 55,00
- Two topical subjects on colonial government in the Dutch East Indies, by Schmallhausen (1857-1906).
Cat. KITLV p.80.
- 146 **SCHMIDT AUF ALTENSTADT, A. von.** Catalogus der voortbrengselen van Nederlandsch-Indie, versameld en tentoongesteld .. bij gelegenheid van het 2de Indisch Landbouw-Congres te Djokjakarta in 1875.
Samarang, G.C.T. van Dorp & Co., 1875.
Original printed wrappers. 32 pp. € 225,00
- Catalogue of products from the Indies: paddy, rice, sago, cloves, mace, nutmeg, peper, coffee, tobacco, sugar, indigo, cotton, oil, bamboo, wood, etc. Dutch and Javanese text.
- Rare.
Cat. KITLV, 4e suppl., 158.
- 147 **SCHREIBER, A(ugust Wilhelm).** Het werk der Rijnsche Zending in Nederlandsch Oost-Indië. Naar het Hoogduitsch .. door C.L. Met een woord vooraf van J(ohannes) P(eter) G(odfried) Westhoff. Amsterdam, Pretoria, voorheen Höveker & Wormser, 1897.
Original printed wrappers. With 29 plates. 71 pp. - *Cat. KITLV p.725.* € 45,00

148 **SCHULZE, F(edor)**. Lombok-expeditie. Naar juiste bronnen samengesteld. 1e gedeelte. Batavia, Solo, Albrecht & Rusche, 1894.
Original printed wrappers (spine rep.). 88, VIII pp. € 25,00

Volume I only, map missing.
Cat. KITLV p.48; Lekkerkerker A 27.

149 **(SERIÈRE, Guillaume de)**. Open brief betreffende den vrijen arbeid op Java, naar aanleiding der brochures van de oud-residenten Bik en Bekking, en een artikel van den adsistent resident met verlof Ten Cate, door een gewezen Indisch hoofd-ambtenaar. 's Gravenhage, J.A. de la Vieter, 1859.
Original printed wrappers. 20 pp. € 85,00

Letter on the cultivation system and the abolishing of forced cultivation on Java in reaction to the pamphlets of the residents Bik, Bekking and Ten Cate. Serière (1788-1868) was Governor of the Moluccas (1841-1845).

Cat. KITLV p.191; Van Troostenburg de Bruijn, Oost-Indische predikanten, p.393-394.

150 **(SERIÈRE, Guillaume de)**. Vervolg op den open brief betreffende den vrijen arbeid op Java, naar aanleiding der brochures van de oud-residenten Bik en Bekking, en een artikel van den adsistent resident met verlof Ten Cate, door een gewezen Indisch hoofd-ambtenaar. 's Gravenhage, J.A. de la Vieter, 1859.
Original printed wrappers. 18 pp. € 55,00

Continuation of the letter on the cultivation system and the abolishing of forced cultivation on Java in reaction to the pamphlets of the residents Bik, Bekking and Ten Cate. Serière (1788-1868) was Governor of the Moluccas (1841-1845).

Van Troostenburg de Bruijn, Oost-Indische predikanten, p.393-394; not in Cat. KITLV.

151 **SNOUCK HURGRONJE, Christiaan**. Nieuwe bijdragen tot de kennis van den Islam. 's Gravenhage, 1882. Wrappers. (64) pp. - (*Offprint B.K.I.*) € 25,00

152 **SOL, E(duard) P(eter) C(arel)**. Openbare geheimen. Indie's tegenwoordige toestand. Leiden, S.C. van Doesburgh, 1888.
Original printed wrappers (spine rep.). 87 pp. € 65,00

'Public secrets. The present state of the Dutch East Indies'.
Cat. KITLV p.80.

153 **(SPIN, Joan Willem)**. Het nieuwe ministerie (Koloniën) door een staatsman in ruste. 's Gravenhage, H.J. Gerretsen, (1888).
Original printed wrappers. 16 pp. € 25,00

Dealing with the Colonial Office and the new Minister of the Colonies since april 1888 Levinus Wilhelmus Christiaan Keuchenius (1822-1893).

154 **STAATSEXPLOITATIE DER DJATTIBOSSCHEN IN NEDERLANDSCH-INDIE.** (No pl., Swart en Zoon, ca. 1900). Original printed wrappers (spine rep.). 42 pp. € 30,00

'Persoonlijk en Confidentieel'. - Governmental exploitation of the teak-forests in the Dutch East Indies.

155 **STEYN PARVÉ, D(aniel) C(ouperus).** Het koloniale monopoliestelsel getoetst aan geschiedenis en staathuishoudkunde. 's Gravenhage, Gebroeders Belinfante, 1850. Contemporary boards. With folding table. VIII,278 pp. € 195,00

The colonial monopoly compared with history and domestic economy.
Cat. KITLV p.190.

156 **STRUICK, N.J.** Opiumpacht of opiumrégie ? 's Gravenhage, Cremer & Co., 1889. Original printed wrappers. 62 pp. € 45,00

'Opium lease or state monopoly?'. In 1894 after a prolonged humanitarian campaign in the Netherlands, the farm system was replaced once more by a state monopoly, the Opiumregie, which imported raw opium, refined it in Batavia, and sold it to registered addicts through a network of government shops. - *Not in Cat. KITLV.*

157 **STURLER, Willem Louis de.** Vlugtige aantekeningen op de 'Beschouwingen over Nederlandsch-Indië, door den generaal-majoor Baron Nahuys van Burgst. Groningen, J. Oomkens. J. Zoon, 1847. Original printed frontwrapper. 46 pp. € 95,00

Hasty notes on the pamphlet by Huibertus Gerardus Nahuys van Burgst (1782-1858): Dissertation on the Dutch East Indies, 1847.
Cat. KITLV p.71.

158 **STURLER, Willem Louis de.** Beschouwing van den toestand der Indische bevolking, in verband met de belangen van moederland en koloniën. Groningen, J. Oomkens. J. Zoon, 1850. Original printed boards. 32 pp. € 95,00

Observations about the circumstances of the people of Indonesia in connection with the interests of the Netherlands and colonies.
Cat. KITLV p. 72.

159 **STURLER, Willem Louis de.** Korte beschouwing van eenige der voornaamste natuurlijke voortbrengselen van den Indischen bodem, met het oog op de plaatselijke nijverheid en de denkbeelden van kolonisatie op Java. (Uitgesproken in de gewone vergadering van het Genootschap ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen te Groningen, op den 24 November 18470. Groningen, J. Oomkens. J. Zoon, 1848. Frontwrapper missing , with nice woodengraving on backwrapper. 53 pp. € 95,00

Short observation about the most distinguished natural products of the Dutch East Indies and the view on colonization.

Cat. KITLV p. 184.

160 **STURLER, Willem Louis de.** Algemeene beschouwingen over koloniale aangelegenheden. Leiden, Schreuder & van Baak, 1852.

Original printed wrappers. (4),43 pp. € 95,00

General observations on colonial affairs in the Dutch East Indies.

Cat. KITLV p. 72.

161 **STURLER, Willem Louis de.** Beschouwingen over onze Nederlandsche Oost-Indische bezittingen. Uitgegeven gedurende de jaren 1847, 1848 en 1849. Groningen, J. Oomkens. J. Zoon, 1849.

4 volumes in 1. Original printed wrappers (sl. dam.). 39; 46; 53; 74 pp. € 175,00

Contains four contributions on Dutch colonial affairs: Redevoering over de natuurlijke voordeelen van bodem en luchtstreek op Java, in betrekking tot den maatschappelijke toestand der bevolking van dat eiland. 1847. - Vluchtige aantekeningen op de 'Beschouwingen over Nederlandsch-Indië, door .. Nahuys van Burgst. 1847. - Korte beschouwing van eenige der voornaamste natuurlijke voortbrengselen van den Indischen bodem, met het oog op de plaatselijke nijverheid en de denkbeelden van kolonisatie op Java. 1848. - Voorlezing over den innerlijken rijkdom onzer Oost-Indische bezittingen, in verband met den oorsprong en den aard der zedelijke en maatschappelijke gesteldheid der bevolking van die gewesten. 1849.

Cat. KITLV p.3.

162 **STURLER, Willem Louis de.** Bijdrage tot de kennis en rigtige beoordeeling van den zedelijken, maatschappelijken en staatkundigen toestand van het Palembangse gebied. Groningen, J. Oomkens. J. Zoon, 1855.

Original printed wrappers, with nice woodengraving on backwrapper. (4),177,(3) pp. € 225,00

Ample description of Palembang, Sumatra. 'Eene verbeterde en met statistieke en andere opgaven verrijkte reproductie van drie spreekbeurten door den schrijver in het Amsterdamse Genootschap 'Felix Meritis' waargenomen' ('Wellan - Helfrich A31).

Cat. KITLV p.18; Tiele 1069.

163 **STURLER, Willem Louis de.** Redevoering over de natuurlijke voordeelen van bodem en luchtstreek op Java, in betrekking tot den maatschappelijken toestand der bevolking van dat eiland. (Uitgesproken in de gewone vergadering van het Genootschap ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen te Groningen, op den 24 Maart 1847). Groningen, J. Oomkens. J. Zoon, 1847.
Original printed wrappers, with nice woodengraving on backwrapper. 39 pp. € 95,00

Speech on the natural advantages of soil and climate of Java, in connection with the social situation of the people of Java.
Cat. KITLV p.11.

164 **STURLER, Willem Louis de.** Voorlezing over den innerlijken rijkdom onzer Oost-Indische bezittingen, in verband met den oorprong en den aard der zedelijke en maatschappelijke gesteldheid der bevolking van die gewesten. Groningen, J. Oomkens. J. Zoon, 1849.
Original printed wrappers, with nice woodengraving on backwrapper. 74 pp. € 95,00

Lecture on the natural resources and the people of the Dutch East Indies.
Cat. KITLV p.3.

165 **SUERMONDT, G., H. HOPE LOUDON.** West-Java-Koffij-Cultuur-Maatschappij. Toegelicht. - West-Java-Koffij-Cultuur-Maatschappij. Het advys der Kamer van Koophandel te Batavia, de 'Oud-Koopman', enz. wederlegd. Amsterdam, M. Schooneveld & Zoon, 1865-1866.
2 volumes in 1. Wrappers. 79; 127 pp. € 225,00

Memorandum on the cultivation of coffee in West Java and promotion of a coffee company.
Cat. KITLV p.166; Von Hünersdorff, Coffee, p.1435.

166 **SUERMONDT, Y.D.C.** Nog eene waarschuwing eer het te laat is. Utrecht, Kemink en Zoon, 1861. Original printed wrappers. 16 pp. € 25,00

A warning note to pay attention to the Dutch East Indies before it is too late.
Cat. KITLV p.75.

167 **SWIETEN, Jan van.** Merkwaardige brief van den luitenant-generaal J. van Swieten, gouverneur ter Westkust van Sumatra, aan .. F.H. van Vlissingen betreffende Europesche kolonisatie op Sumatra; uitgegeven door het Comité voor Exploitatie en Kolonisatie der Oost-Indische buitenbezittingen, gevestigd te Amsterdam. 's Gravenhage, H.C. Susan, C.Hzoon, 1858.
Original printed wrappers (rep.). 30 pp. € 55,00

Important letter on European colonization on Sumatra by J. van Swieten (1807-1888), Governor of Sumatra's West coast.
Cat. KITLV p.74; Wellan-Helfrich D 386 (note).

168 **SWIETEN, P. van.** Iets over koloniale aangelegenheden. 's Gravenhage, P.H. Noordendorp, 1849. Original printed wrappers. 67 pp. € 30,00

Something on colonial policy in the Dutch East Indies. - *Cat. KITLV p.72.*

169 **TAUNAY, J.F.** Zult gij blijven sluimeren ? Een woord tot mijne medeburgers over koloniale belangen. Haarlem, Erven Loosjes, 1866. Original printed wrappers. 56; 64 pp. € 95,00

On Dutch colonial government in the East and the West Indies, slavery, the cultivation system, etc.

Cat. KITLV p.87; Suriname-Cat. UB Amsterdam 6798.

170 **THOMAS, Theodoor.** Eenige opmerkingen naar aanleiding van het pachtstelsel op Java. Leiden, E.J. Brill, 1893. Original printed wrappers. (6),132 pp. € 40,00

Thesis on the leasing-system on Java. - *Cat. KITLV p.96.*

171 **TIEMERSMA, L.** De geschiedenis der zending, van de Zending uit Genève tot de oprichting der Zendinggenootschappen 1555-1792. Leiden, D. Donner, (1892). Original printed frontwrapper. VIII,104 pp. € 25,00

'Uitsluitend ten voordeele der Evangelisatie door Landontginning op West-Java.' *Cat. KITLV p.116.*

172 **TYDEMAN, H.J.** Was het grondbezit op Java oorspronkelijk communaal of individueel ? Eenige resultaten van het, op last der regering over dit onderwerp gehouden onderzoek. Arnhem, P. Gouda Quint, 1872. Original printed wrappers. 31 pp. € 75,00

Was landed property on Java original communal or private ? Some results of an investigation.

Cat. KITLV p.203.

173 **UILKENS, J.A.** Een bezoek aan't paleis te Buitenzorg, in den jare 1900 en zooveel. 's Gravenhage, Martinus Nijhoff, 1883. Original printed wrappers. (2),76 pp. € 125,00

An imaginary interview of a journalist of the *Times* and the Governor-General of Indonesia, discussing the administration of Indonesia and India.

Cat. KITLV p.79; Buur, Persoonlijke documenten, 264.

174 **VERSLAG VAN DE WERKZAAMHEDEN EN DEN STAAT VAN HET NEDERLANDSCH OOST-INDISCHE BIJBEL-GENOOTSCHAP.**

(Batavia, 1832). Wrappers. 24 pp.

€ 35,00

Activities of the Dutch Bible-Society in the East Indies.

Cat. KITLV, p.109; Van der Chijs p.60.

175 (**VERSTEGE, J.J.W.E.**). Eerlijke koloniale staatslieden naar aanleiding van eene bladzijde uit het ministerieel leven van Mr. W. Baron van Goltstein door Misopseudes. Rotterdam, Jacs. G. Robbers, 1882.

Modern wrappers (original printed frontwrapper preserved). 228,(3),(1) pp. € 275,00

Willem baron van Goltstein (1831 - 1901), member of the First Chamber and Minister of the Colonies, was a fierce opponent of the Aceh war in Sumatra. Because of difference of opinion Governor General James Loudon resigned in 1875 and was succeeded by J.W. van Lansberge.

Cat. KITLV p.23.

176 **VERSTEGE, J.J.W.E.** Een beroep op het Nederlandsche volk, in zake het Atjeh-vraagstuk. Voordracht in 'Burgerpligt' te Amsterdam. Amsterdam, J.H. de Bussy, 1886. Modern wrappers. With large folding map. IV,134 pp. € 225,00

First edition. - An appeal to stop the war in Aceh, a muslim state in the northernmost part of Sumatra. The Dutch annexed Aceh in 1874, but the ferocious Aceh War lasted from 1873 to 1903.

Cat. KITLV p.24.

177 **VETH, Pieter Johannes.** Over den toestand en de behoeften van het onderwijs der jeugd in Nederlandsch Indië. Aanspraak gehouden bij de opening van de algemeene vergadering der Maatschappij: Tot nut van't algemeen, den 13den Augustus, 1850. (Amsterdam), A. Spin & Zoon, 1850.

Original printed wrappers. 46 pp.

€ 125,00

14.000 copies were printed of this formal opening address 'On the present state and needs of the education of the youth in the Dutch East Indies'. As a result, every member of the Nut and many others besides could become acquainted with Veth's ideas. Propaganda for the East Indies on this scale was certainly a new phenomenon, and ensured that many new readers learned and remembered the writer's name. The address may be seen as the culminating point of a protracted lobby conducted by Veth and others within the Nut' (*Van der Velde, P.J. Veth, p.121*).

Cat. KITLV p.99.

178 **VITALIS, L.** De kwestien van den Nederlandsch-Indischen archipel nog eens besproken. 's Gravenhage, H.C. Susan, C.Hz., 1861.

Original printed wrappers. VII,50; (2) pp.

€ 75,00

'The question of the Dutch East Indies discussed again'. Dealing with colonial government, against free labour, by an 'oud-inspekteur der kulturen op Java'.
Cat. KITLV p.192.

179 **VITALIS, L.** Opmerkingen gedurende mijn verblijf in Holland, van 1852 tot 1854. 's Gravenhage, H.C. Susan, C.Hzoon, 1860.
Wrappers. 25 pp. € 75,00

'Observations made during my stay in the Netherlands (1852-1854)'. Dealing with colonial government in the Dutch East Indies.
Cat. KITLV p.715.

180 **VITALIS, L.** Opmerkingen omtrent den loop der suiker-industrie in den Nederlandsch O.I. Archipel. 's Gravenhage, H.C. Susan, C.Hz., 1862.
Modern wrappers. 112 pp. € 75,00

'Observations on the sugar-industry in the Dutch East Indies'.
Cat. KITLV p.173.

181 **VITALIS, L.** Opmerkingen over den indruk in Holland te weeg gebragt bij de tijding van een onverwachte gebeurtenis in den Oost-Indischen Archipel. 's Gravenhage, H.C. Susan, C.Hzoon, 1860.
Wrappers. 21 pp. € 75,00

Observations on colonial government in the Dutch East Indies in consequence of the events in Bandjermasin.
Cat. KITLV p.75.

182 **VITALIS, L.** Het koloniaal batig slot der heeren hervormers. 's Gravenhage, H.C. Susan, C.Hz., 1862.
Original printed wrappers. VII,57 pp. € 75,00

Colonial government by the 'Reformers' and a budgetary surplus (batig saldo) in the Dutch East Indies.
Cat. KITLV p.193.

183 **VITALIS, L.** Nog een woord over het voorstel van vrijen arbeid, en van uitbesteding der kontraktten op Java. 's Gravenhage, Kuijpers en Van Duijl, 1859.
Original printed wrappers. 127,(1) pp. € 85,00

Remarks on free labour and the sugar contracts on Java.
Cat. KITLV p.191.

184 **VLIET, L(eonard) van.** Verkoop van Indische domeinen. Een woord aan J.F.W. van Nes. 's Gravenhage, H.C. Susan, 1848.
Original wrappers. 64 pp. € 65,00

The sale of government property in the Dutch East Indies. An answer to Joahn Frederik Walrave van Nes (1795-1874).
Cat. KITLV p.201.

185 **VLISSINGEN, Frederik Hendrik van.** Ontwerp van eene kolonisatie voor de eilanden Sumatra, Borneo, Celebes en Boeroe, uitmakende een deel der Nederlandsche O.I. bezittingen. Amsterdam, Johannes Müller, 1857.
Original printed wrappers. VI,44 pp. € 125,00

Proposal for the colonization of Sumatra, Kalimantan, Sulawesi and Buru (the Moluccas). The author worked for 25 years as administrator and planter in the Archipelago and he hopes to show how the prosperity of this area could help to improve economic conditions in The Netherlands. After a survey of the arguments in favour of colonization and brief information on the four areas respectively, a programme for colonization and measures for its implementation are presented. The colonization of Buru by individual entrepreneurs and of the other areas by the government is advocated (*Polman, The Central Moluccas, 535*).
Cat. KITLV p.74; Wellan-Helfrich D 386.

186 **(VLISSINGEN, Paul van).** Iets over de aanbesteding en aanneming der koperen muntplaatjes voor Neêrlands Oost-Indische bezittingen. Amsterdam, G.W. Tielkemeijer, (1855).
Modern wrappers. 15 pp. € 55,00

Details on the production of coins for the Dutch East Indies.
Cat. KITLV p.90.

187 **VLOTEN, A(braham) A(ntonius) van.** Proeve van een ontwerp van wet op het beleid der regering in Nederlandsch Indië, met eene daarbij behoorende memorie van toelichting. 's Hertogenbosch, Gebr. Muller, 1849.
Original printed wrappers. 131 pp. € 95,00

First edition. - A bill dealing with colonial government in the Dutch East Indies, with an explanatory memorandum.
Cat. KITLV p.72.

188 **VOGEL, H.A.F. de.** Hinderpalen die vrijwilligen arbeid en vrije kultuur op Java, in den weg staan. Soerabaya, Gebr. Gimberg & Co., 1862.
Original printed wrappers. 110,(1) pp. € 225,00

Obstacles which block free labor on Java by a 'vroeger controleur van Bodjonegoro, thans tabaks-ondernemer'

Cat. KITLV p.193.

189 **VOORHOEVE, H(ermanus) C(ornelis)**. De Evangelische Zending op Oost-Java. Een woord naar aanleiding van de Evangelische Zending en Oost-Java. Eene kritische bijdrage door S.E. Harthoorn, oud-zending. (Met een begeleidend schrijven van A. Pierson). 2e druk. 's Gravenhage, M.J. Visser, 1864.

Original printed wrappers. 31 pp.

€ 25,00

The Protestant missionary on East Java written in reaction to the publication by S. E. Harthoorn.

Cat. KITLV p.112.

190 **VREED EBIK, P(ieter)**. De vrije arbeid te Soerabaja, getoetst aan de waarheid. 's Gravenhage, Gebroeders Belinfante, 1859.

Original printed wrappers. 19 pp.

€ 75,00

Remarks on the abolition of the cultivation system, especially dealing with the sugar cultivation near Surabaya, by a resident of Surabaya, Pieter Vreede Bik (1806-1883).

Cat. KITLV p.191.

191 **VREED EBIK, P(ieter)**. Ontwerp van wet met de daarbij behorende memorie van toelichting, nopens de toepassing en ten uitvoerlegging van Artikel 56 van het reglement op het beleid der regeering in Neêrlands Indië. 's Gravenhage, H.C. Susan C.Hzn., 1865.

Original printed wrappers (spine with tape). 56 pp.

€ 80,00

A bill with explanatory memorandum on the Cultivation System in the Dutch East Indies. The controversy about the Cultivation System (1830-1870) was 'a hot item' in the 19th century. - Copy from the library of Dutch parliament.

Cat. KITLV p.195.

192 **WAAL, E(ngelbertus) de**. Een oude zaak. 's Gravenhage, Martinus Nijhoff, 1862. Original printed wrappers. 32 pp.

€ 45,00

'Het betreft eene oude zaak: het gebeurde te Batavia in 1854 met de aanschaffing der voor het Gouvernement benoedigde rijst op het eiland Banka. Destijds de stoffe van menig artikel in maandschrift en dagblad aan Indische belangen gewijd, later het vragen van inlichtingen uit de Tweede Kamer aan de Regering waardig geacht, werd zij in de zitting van dier Kamer van 25 Februarij 1859 breedvoerig uiteengezet door den heer Dumaer Van Twist, die als Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië zich voor de daad verantwoordelijk stelde.'

Cat. KITLV p.239.

- 193 **WALL BAKE, H(erman) A(driaan) van den.** Toelichtingen aangaande de koperen Indische pasmunt. Utrecht, W.F. Dannenfelser, 1856.
Modern wrappers. 24 pp. € 55,00
- On coinage in the Dutch East Indies by the mint-master Van den Wall Bake (1809-1874).
Cat. KITLV p.90.
- 194 **WIJCK, H(erman) C(onstantijn) van der.** De koloniale kwestie. 's Gravenhage, Gebroeders van Cleef, 1870.
Modern wrappers. (65) pp. € 40,00
- 'The colonial question'. Dealing with revision of Dutch government in the Dutch East Indies.
Cat. KITLV p.77.
- 195 **WIJCK, H(erman) C(onstantijn) van der.** De koloniale kwestie. 2e, herziene uitgaaf. 's Gravenhage, Gebroeders van Cleef, 1874. Half cloth. € 35,00
- 'The colonial question'. Dealing with revision of Dutch government in the Dutch East Indies.
Cat. KITLV p.77 (first ed. of 1870).
- 196 **WIJCK, H(erman) C(onstantijn) van der.** Onze koloniale staatkunde. Een beroep op het Nederlandsche volk. 's Gravenhage, Martinus Nijhoff, 1865.
2 volumes in 1. Modern wrappers. 66; 107 pp. € 85,00
- 'Our colonial politics. An appeal to the Dutch nation'.
Cat. KITLV p.76.
- 197 **WIJCK, H(erman) C(onstantijn) van der.** De agrarische wet. 's Gravenhage, Gebroeders van Cleef, 1870.
Original printed wrappers. 17 pp. € 35,00
- An agrarian law for the Dutch East Indies. - *Cat. KITLV p.197.*
- 198 **(WIJCK, Herman Constantijn van der).** Een koloniaal drama door een Oud-Indiaan. 's Gravenhage, Gebr. J. & H. van Langenhuysen, 1882.
Original printed wrappers (spine dam.). 20 pp. € 55,00
- 'A colonial drama'. Dealing with land tenure in Java, written by Van der Wijck (1815-1870) 'Oud-lid van den Raad van Nederlandsch Indië'.
. - *Cat. KITLV p.204.*

199 **WIJNMALEN, Th(eodor) Ch(arles) L(ion)**. Deportatie naar Oost- of West-Indië. Rede uitgesproken in het Indisch Genootschap te 's Gravenhage. Gevolgd door eene nadere toelichting, uit onuitgegeven officiële bescheiden geput, een nota van Ph(ilip) J(ohannes) Bachiene en de debatten in de vergadering van den 9den maart 1875. 's Gravenhage, Martinus Nijhoff, 1875.
8vo. Original printed wrappers (spine sl. dam.). 138 pp. € 45,00

'Deportation to the East- or West-Indies', written by Wijnmalen (1841-1895), librarian of the Royal Library. 'Hij was, hoewel anti-revolutionnair, in de koloniale politiek een man van vooruitstrevende beginselen' (*NNBW IV, p.1491*). With further note by Bachiene (1814-1881).
Not in Cat. KITLV.

200 **WIJNMALEN, Th(eodor) Ch(arles) L(ion)**. Een noodkreet over den opiumhandel in Nederlandsch-Indië. (No pl., 1875). Wrappers. 22 pp. € 55,00

First published in *Tijdschrift voor Nederlandsch Indië*, August 1875. - 'A cry of distress about the opiumtrade in the Dutch East Indies. Proceeds, direct or indirect, from opium sales were a significant part of the state revenues, especially during the 19th century.
Not in Cat. KITLV.

201 **WINCKEL, L.F.A.** De militaire loopbaan van den luitenant-generaal Karel van der Heyden. Utrecht, H. Honig, (1896).
Original printed wrappers, uncut. With portrait. 179, IX pp. € 65,00

The military career of Karel van der Heyden (1826€- 1900). The action took place at Bali, Palembang, Bandjermasin (Borneo) and Aceh (Sumatra).
Cat. KITLV p.245.

202 **WINTGENS, W(illem)**. Conservatieve koloniale politiek. Redevoeringen over koloniale onderwerpen in de Tweede Kamer der Staten-Generaal. (Met aantekeningen en bijlagen). 's Gravenhage, Gebroeders Belinfante, 1866.
Half cloth. XIV, 339 pp. € 95,00

'Conservative colonial politics'. Speeches on colonial subjects delivered in Dutch parliament, 1849 - 1866.
Cat. KITLV p.87.

203 **WOUDRICHEM VAN VLIET, L(eonard) van**. De denkbeelden van J.J. Hasselman, omtrent koloniaal regeringsbeleid. 's Gravenhage, Van Weelden & Mingelen, 1867.
8vo. Original printed wrappers. (83) pp. € 35,00

Koloniale Studiën V. - The political notion of Johannes Jerphaas Hasselman (1815-1895), Minister of the Colonies (1867-1868) in the cabinet Van Zuylen van Nijvelt/Heemskerck. Opponent of changes of the agricultural policy in the Dutch East Indies.

Cat. KITLV p.196.

204 **WOUDRICHEM VAN VLIET, L(eonard) van.** Organieke hervorming in Ned.-Indië. Ontwerp van wet en memorie van toelichting. Rotterdam, M. Wijt en Zn., 1868. Original printed wrappers (spine dam.). 154 pp. € 25,00

Koloniale Studiën, 2e reeks, 1. - 'Organic reform in the Dutch East Indies. Bill and memorandum'.

Not in Cat. KITLV.

205 **WOUDRICHEM VAN VLIET, L(eonard) van.** De koffij-enquête in verband met de ontworpen West-Java-Koffij-Cultuur-Maatschappij. Amsterdam, K.H. Schadd, 1871.

Modern wrappers. 35 pp. € 55,00

Coffee trade in the Dutch East Indies.

Cat. KITLV p.167; Von Hünersdorff, Coffee, p.1639.

206 **WOUDRICHEM VAN VLIET, L(eonard) van.** De Nederlandsch Indische Spoorweg-Maatschappij in de Tweede Kamer. Vervolg op de Waal's aantekeningen over koloniale onderwerpen; door geen adspirant minister Amsterdam, Scheltema & Holkema, 1869.

Original printed wrappers. (4),32 pp. € 85,00

Privately printed. - On railways in the Dutch East Indies, dealt with in Dutch parliament.

Cat. KITLV p.159.

207 **WOUDRICHEM VAN VLIET, L(eonard) van.** Internationaal regt. Zijn Neêrland's regten in den Indischen Archipel gehandhaafd? Batavia, W. Bruining & Co., 1880.

Original printed wrappers (spine rep.). VI,57 pp. € 25,00

'International law. Are Dutch rights maintained in the Dutch East Indies'. Written by the 'Procureur bij het Hoog-Geregtshof van Nederlandsch-Indië'.

Cat. KITLV p.78.

208 **WOUDRICHEM VAN VLIET, L(eonard) van.** De voorgedragen aanvulling van art. 62 van het regerings-reglement. Rotterdam, M. Wyt & Zonen, (1869).

Original printed wrappers.16 pp. € 25,00

Privately printed. - On the cultivation system.
Cat. KITLV p.197.

209 **WOUDRICHEM VAN VLIET, L(eonard) van.** Een woord aan het
Amsterdamsche Handelsblad. Rotterdam, M. Wijt & Zonen, 1865.
Modern wrappers. 15 pp.

€ 40,00

Anonymous published pamphlet concerned with the future of the Dutch coffee trade
in the Dutch East Indies.
Cat. KITLV p. 166; Von Hünersdorff, Coffee, p.1639.

Langendijk 8 - Vianen